

CONSTANȚA

APARE DUMINICA

20 Bani Numărul

Administrația Strada Gărei No. 25

Abonamentul Lei 10 pe an

Constanța 23 Octombrie 1899

De la un abonat al nostru primim scrisoarea de mai jos, de adheșiune și aprobare în noua noastră activitate politică.

O publicăm cu toată satisfacțiunea, siguri fiind că ea provine de la un perfect cunoscător și just apreciator al străduințelor noastre de a face ca Dobrogenii să fie hrăniți numai cu credințe politice sănatoase, neinteresate și neinfluențate de câștiguri personale.

Aceasta ne-a fost școala politică, și la această școală am cautat să interesăm cât mai mulți.

Ne folosim și de această ocaziune, spre a face cel mai calduros apel către toți acei Dobrogenii cari simt ca și noi și autorul scrisoarei, să bine-voiască a se uni cu noi la eforturile ce facem, și fie siguri că timpul ce vor cheltui în scopul ce am determinat mai sus, este cel mai bine întrebuințat.

Eata scrisoarea despre care vorbim:

Domnule Redactor,

Am urmărit cu băgare de seamă lamuririle date de D-văstră, față cu atitudinea ce a luat „Constanța”, sub respectul politic.

Neschimbând nimic din ținuta jurnalului cu privire la nevoile economice; mai ales, ale locuito-

rul dobrogean, D-văstră continuați a răspunde la aceeași necesitate ca și până acum: iar regimentându-vă activitatea la gruparea „junimista” ați făcut un pas întins înainte, ați cercat să interesați pe oameni de seama a țării la nevoile și aspirațiunile provinciei.

Gruparea politică, condusă de d-l Carp, e chemată, să purifice atmosfera pestilențioasă a celor 2 vechi partide, ai cărora acrobați politici au compromis ori-ce simț de demnitate și onestitate în această țară.

Vă felicit pentru hotărârea ce ați luat. Ea deschide pentru d-vă un câmp mai de activitate în ordinea politică; iar pentru noi dobrogenii mulțumirea de a ne ști nevoile pricepute și satisfăcute, măcar în parte, căci cum știți, e încă mult de făcut aci.

De vom câștiga ceva, ori de vom pierde, ca până acum, ne va rămâne cel puțin satisfacțiunea de a ne ști afiliați, la cea mai inteligentă grupare politică din țară, și, vorba cea: mai bine cu un mintos la paguba.

Mulți amici din cercui meu, văd lucrurile, așa sum le văd eu. Sunt sigur că pe această cale mă vor urma toți oamenii de bine, cari v'au sprijinit și până acum în lupta ce ați dus pentru interesul general.

Ca vechiu dobrogean imi fac o datorie de conștiință rugându-vă să publicați aceste rânduri în numărul viitor, al jurnalului ce dirijați.

Un abonat

Institutul financiar Român

Ziarul nostru a vorbit deja acum câte va lăsa și în chip forte amănunțit despre apelul adresat de d-nu D. N. Preda către proprietarii fondeiari din țară, pentru crearea unui mare institut financiar. Acest institut va cuprinde 1°) o bancă ipotecară, 2°) o bancă de operațiuni financiare, 3°) o bancă de lucrări publice și private,

Constituirea capitalului se va face prin acțiuni de câte 500 lei fiecare, plătitibile câte 10 lei pe săptămână, în decurs de 10 ani, astfel în cât după zece ani institutul va dispune de 500 milioane!

Apelul d-lui N. Preda, pare că a avut un răsunet foarte puternic în țară și în toate județele s'au constituit deja comitete compuse din proprietarii fondeiari, care vor delega în curând câte unul din membrii lor ca reprezentant, spre a se pune în înțelegere cu comitetul central din București.

Institutul financiar român e dar pe cale bună și află încă sediul societății va fi pe strada Smârdan, în vechea casă, de bancă a d-lui Ghermani, care s'a și închiriat pentru acest scop. Dacă informațiunile noastre nu sunt greșite, numărul proprietarilor fondeiari cari au primit să participe la crearea acestui institut, trece deja peste 300, cu toate că listele

de aderare nu s'au reintors pînă acum din toate orașele.

În momentele de criză prin care trecem, lumea s'înte' negreșit mai mult de câte ori cînd, neajunsurile ce isvorăsc din plățile unor dobânzi care conduc la ruina și așteptă cu nerăbdare ziua fericită cînd ipotecarea unui imobil nu va greva proprietatea cu mai mult de cît 3 și 1/2 la sută, adică se va distruge uzura.

DOMNUL ZERO

I

Se conversa tocmai asupra destinelor omenești.

Temă neîncetat variată și tot-d'una nouă.

Unul dintre ei susținea cu tărie, că ori-ce existență își are pe pămînt utilitatea sa, că ori-care om își are la un moment dat rațiunea sa de a fi.

— Ei bine, eu, interveni unul din asistenți, vă afirm că am cunoscut pe cine-va, a cărui viață dă o zdrobitoare desmintire la tot ce pretindeți să demonstrați aici. Și, dacă permiteți, vă voi povesti în câte-va cuvinte.

— Vorbește, vorbește!

II

Cel care se amestecase ast-fel în vorbă, făcu o mică pauză.

Pe urmă reluând:

Sărmanul, a cărui amintire evoc, și pe care, acei ce l'au cunoscut îl supranumiseră **Domnul Zero**, se numea Popescu după adevăratul său nume; Ion Popescu.

Popescu și Ion!... prima decepție. Popescu! adică unul din acele nume ce le auți la tot pasul și ori-unde, înecat în glôta poporului.

Popescu sau Domnul Zero, era camaradul meu de școală.

Era de un temperament nehotărât atît de nehotărât, în cît, atunci cînd un doctor a fost înt. ebat dacă era Sanguin, nervos sau limfatic, doctorul n'a putut răspunde decît:

— Him!.. him!.. de.. știu eu?..

III

La școală, Zero-Popescu nu era nici un leneș determinat, nici un școlar sllitor.

Retras într'un colț, indiferent, nu

atrăsese nici odată atențiunea profesorului.

Ast-fel, într'o zi, cînd acesta îl zărise din întâmplare în colțul întunecos unde se retrăsese, dîse cu convingere:

— Cum? este unul nou astă-ți? Cum te cheamă copilul meu?

Și Popescu-Zero era în clasă de vre-o opt luni.

IV

La eșirea dnpă băncile școlii ambițiunea sa fu de a căpăta un loc în rândurile scumpei noastre birocrații, unde stătu cinci ani.

Cinci ani, unde nu putu să devie alt-ceva de cît copist clasa II-a.

Era scris ca să nu însemne ceva în viața lui.

Atunci, se întoarse spre literatură.

Un concurs se deschisese tocmai la care luă parte.

Raportul secretarului se exprima ast fel:

„Cinci concurenți s'au prezentat; Începem prin a șterge pe numărul 3, a priori, a cărui neînsemnătate absolută, nu merită în adevăr un examen mai aprofundat”.

Manuscrisul în cestiune era acela lui Popescu-Zero.

V

Încercă teatrul.

Și pios, își depuse la Teatrul Național, o comedie într'un act, care i-a fost restituită cu această notă a administrației:

„Prin inutilitatea subiectului și dialogului, acest act scapă criticei precum și laudelor”.

„Nu avem de relevat nici calități nici defecte, prin urmare imposibil de reprezentat pe vre-o scenă”.

Sărmane Popescu!

VI

Se hotără să încerce la Bursă.

Teren periculos pentru alții.

Pentru el nu fu nici un pericol.

În timp de o lună speculă diferite valori, și cînd se duse la agen-

tul său spre a-și regula socotelile, se găsi că câștigase 4235 lei și 25 bani asupra creditului funciar urban.

Însă perduse 4105 lei 25 bani la creditul rural afectate printr'o scădere subită. Scădîndu-se dreptul de

agentură și scontagiu, borderoul său se regula ast-fel:

Diferență 0,00.

Îi era scris.

VII

Într'o zi, sărmanul Popescu se însură.

Tôte femeile cari îl văduseră își formaseră asupra fisionomiei sale următoarea opinie:

— E unul dintre acei oameni despre cari nu poți dice nimic.

Aceia pe care o luă respundea aceluiași semnăment.

Însă la moral, o adevărată femeie de lume!

Ah! și cum îl mai trata pe sărmanul umilit!

Dacă i se propunea ceva ea decida mai întăiu și dacă mai în urmă i-se propunea să consulte și pe bărbatul său:

— Bărbatul meu! Îl mai pui și pe el la socoteală?

Ea avea dreptate. Zerorile nu se numără, nu se socotesc.

VIII

Visul lui Popescu era să aibă un copil.

Un an trecu. Pe urmă altul; pe urmă al treilea.

Nimic.

Se adresă unei celebrități medicale spunîndu-i casul și decepțiunile sale.

Printul științei îi puăe diferite întrebări și cum Popescu murmură:

— Pote că femeia mea e sterilă?!

— Nu! nu amicul meu, D-ta ești pentru-că....

Și îi explică motivele fiziologice ale acestei nemiloase afirmațiuni:

Din nimic, ese... nimic.

IX

Ce lovitură de trăsnet.

Popescu, desilusionat, consternat, dsscurajat,

Era tocmai în timpul cînd se începuse resboiul pentru independență

Se înrolă și el într'un regiment de linie.

Opt zile după aceea, comandantul companiei adresă Colonelului său următorul raport:

Domnule Colonel,

„Sunt fericit de a vă aduce la cunoștința că, am început printr'un

fapt de arme care, îndrăsnesc a crede că va fi aprobat de d-ștră.

Fiind informat că mai multe turme de oi, ale inamicului trebuia să treacă pe aproape de noi, eu cu compania mea mă ascunsei în ambuscadă spre seară.

În momentul când convoiul apărui însoțit de o escortă de turci și Bași Buzucl, mă aruncați cu oameni mei asupra lor.

Turcii surprinși fără veste fură coperinși de o mare panică.

„După o scurtă rezistență fură puși pe goană. lăsând în mâinile noastre aproape vre-o 3000 capete de oi.

„Mai am fericierea de a vă anunța pierderile noastre sunt absolut neînsemnate. Un singur om mort.“

Maș este oare nevoe Domnilor, încheie naratorul, de a mai adăoga că omul omorât care reprezenta o pierdere absolut neînsemnată era Popescu-Zero al nostru?

A! uitam un detaliu.

Corpul său nefiind găsit nicădată nu este în toată lumea asta nici măcar o piatră sau o cruce care să ateste că domnul Zero a trecut prin această viață.

Deci, demonstrațiunea este completă. Cu atât mai complectă că fosta lui nevastă, se măritase din nou, nu-i mai poartă nici nu mele

Am zis.

Constanța 1899 Octombrie

Casius

INFORMAȚIUNI

Epoca de la 21 curent serie :

„Domnul Sebastian Moruzzi, prefectul județului Covurlui a distribuit Duminică 20,000 hectolitri de seară orđu și grâu, locuitorilor din plasa Siret, pentru sămănăturile de iarnă“. Adevărat de iarnă, căci toamna e deja spre sfârșit.

Nu știm cum va fi în județul Covurlui, cât pentru Dobrogea, asigurăm pe confratele bucureștean, că în 7 din cele 9 plăși ale provinciei nimenea n'are un bob, pentru sămânță, fie de toamnă iarnă sau primă-vară. Plugarii cu pământuri înstrăinabile le hipotecează cu acte de vânzare-rescumpărare pe termene de

1—3 ani, cu dobândi de 3—4—5 la sută pe lună, luate înainte.

Dacă guvernul are de gând să vie și în ajutorul cultivatorilor dobrogeni înștiințezei din timp, spre a se opri specula neomenoasă pe care s'a pus mai cu seamă samsarii evrei din Tulcea, toți alegători și cetățeni dobrogeni.

— x —

Unul din achizitorii și incasatorii Societății de asigurare „Unirea“, care face cele mai multe asigurări în județ, ne raportează că în plășile Constanța, Babadag, mare parte din Hârșova și Medgidie, pe care le-a străbătut sat cu sat, e atâta sărăcie, că oameni n'aș pe ce să cumpere chibrituri.

— x —

Execuțiunile fiscale asupra țeranilor

Memoriul prezentat d-lui ministru de finance în București de către o delegațiune de 4 proprietari cerând amânarea plății ratelor pentru pământ, n'a avut de cât un efect foarte slab: amânarea execuțiunilor pe timp de 15 zile, ceia-ce era ca și nimica.

Perceptorii ar fi având dreptul să nu cruțe nimănui mai mult de cât trei vite. Bălciul Medgidiei e plin în fie care zi de vite aduse de perceptorii. Norocul sătenilor că nu le cumpără nimenea și vitele sunt înapoiate după 3—4 zile, flămânde și setoase, proprietarilor lor, din care unii refuză a le mai reprimi, cum ni se asigură că s'a întâmplat cazul cu cireada lui moș Enache din Eoigea.

Maș zilele trecute, vre-o 200 țeranilor români din diferite sate de pe marginea Dunărei au venit la prefectură să reclame contra execuțiunilor. Ei au declarat ca se vor opune cu forța la prima vânzare și înstrăinare de vite din satele lor.

Un mare proprietar și econom de vite spunea Joi seara în mijlocul unui grup de funcționari că sătenii din Tortoman, plasa Medgidie, stau de două zile în bălciul de la Medgidie unde le sunt aduse vitele spre vânzare, cu buzunarele pline cu petrii, gata a le arunca asupra acelor ce ar cumpăra vre-o vită de ale lor. Nici chiar măcelarii bucureșteni nu îndrăsnesc să facă nici o cumpărare

Iritația la sate, ar fi așa de mare printre românii autohtoni și satele

formate de Brăileni și Ialomițeni că cel mai mic incident ar putea da naștere unei rebeliuni.

Rugam pe guvernul central să ne creadă. Trecutul ziarului nostru servească drept cheazăie că nicădată n'am exagerat nimic.

— x —

Execuțiunile asupra proprietarilor

Miercuri s'a trimis de aci M. S. Regelui o telegramă subscrisă de 15 proprietari, mari cultivatori, implorând grație contra urmărilor fiscale și amânarea plăților pentru ratele datorite, pentru anul viitor.

Dacă nici această petițiune nu va avea nici un rezultat, vom asista la cel mai teribil crach economic ce s'a putut întâmpla vre-o dată pe solul dobrogean.

Execuțiunile sunt dârji cum nu s'a mai pomenit. Un mare plugar ni se plângea mai deună-zi, că perceptorul respectiv și cu controlorul de Medgidie, ia pus pecetea la chelariul și bucătăria argaților și ciobanilor, — seara s'au culcat cu toții, nemâncați; altul că i s'a sequestrat în Gara Medgidie 4 vagoane cu păpușoiu adus din Călărași, provisiunea de iarnă pentru oamenii săi; altuia i s'a întâmplat același lucru cu o barcă de păpușoiu, adus pe Dunăre la un punct din plasa Hârșovei. Alții mulți; că li se poartă boii de jug, turme întregi de vite albe și mărante, din Constanța la Medgidia și vice-versa, înapoinduli-se moarte de foame și de sete. Toate aceste chiar pentru datorii curente, lucru ce nu e legal.

Legea pentru vânzarea pământurilor, cea din 1889 a regretatului Lahovary, prescrie că cine nu plătește ratele 2 ani consecutivi, perde pământul. De ce dar urmăriți asupra vitelor așa de furioase căci furioase sunt?

Am mai dis'o și repetăm: Guvernul face o mare nedreptate dobrogenilor. Pe arendașii Statului, cari nu seamănă nu riscă cea mai mare parte de cât un câștiu care și acela e asigurat en contracte de la sătenii Statul i-a pășuit, iar pe cultivatorii dobrogeni cari nu sunt și ei, până acum, de cât tot un soi de arendași, posesorii ai pământurilor statului; — pe acești posesori, cari ară, seamănă, prășesc, culeg, trieră, și transportă numai în bani, pe

care i-a pierdut anul acesta până la o lețcaie!

Statul nu numai că nu-l pășuește dar îi și sugrumă, vânzându-le vitele de muncă și rentă fără de carii pământul le e de prisos în Dobrogea unde totă suflarea are pământ peste suficient.

Această strigătorre nedreptate nu isbește sentimentul nici unuia dintre actualii d-ni miniștri?

Nedreptatea ce se face dobrogenilor este așa de mare că merită să atragă înalta atențiune a Majestății Sale Regelui.

—x—

Consiliul județian al cărui președinte a fost numit d-nul C. Pariano și-a suspendat lucrările până la 27 curent, când iarăși va fi convocat.

A tranșat o singură cestiune mai importantă, respingând bălciul anual cerut de Primăria de Hârșova. A făcut foarte bine onor. consiliu; bălciurile, negustoria ambulantă, trebuiesc desființate, nu înmulțite.

—x—

Vedând că consiliul comunei Constanța a revenit asupra votului său, menținând după cum sunt în budget lefurile funcționarilor primăriei, d-l Consilier N. I. Cialicu, delegat cu oficiul stărei civile, și-a luat cuvântul înapoi, și bine a făcut, cerându-și remunerațiunea pe tot timpul de când s'a oferit a servi gratis. Monitorul Comunal trebuie să-și iea și el înapoi mulțumirea publică ce-l adusese. Așa se lucrează la Primăria de Constanța.

—x—

Aflăm că rezultatul analizei chimice făcută nisipului de-la tunel, ordonată de D-l ministru al lucrărilor publice, e desastros pentru cele 6000 m. c. aduși din banca Marină de-la Agigia. Acest nisip ar fi conținând 84% carbonat de calce, adică sărământuri de scoică și numai 16% alte materii, cu foarte puține grăunți de petriș; pe când proba din cei 80 m. c. aduși din Carierea de-la Anadolchioi nu conține decât 42% scoică, adică tocmai pe jumătatea celui de-la Agigia, după aceeași analiză oficială a Școlii de poduri și Sosele din București.

Inginerii portului, cel al județului, a refuzat nisipul de-la Agigia chiar, pentru construcții de cantoane și alte clădiri ordinare și bine au făcut pe când D-l inginer, șef de diviziune Pislă îl admite la o lucrare ca construcția tunelului, în valoare de 2¹/₂ milioane lei, — și încă benchetuesce cu antreprenorii la punerea petrei fundamentale! Apoi, să nu lase antreprenorii la licitații 38 și 40% sub devise?

Mai rămâne un lucru d-lui Pislă ca să completeze boltele ce a început cu aschiile pietrilor de muloane de la Canara cari împreună cu nisipul tărițe de la Agigia va da o lucrare cum n'a mai fost din timpul piramidelor egiptului. Ne mirăm un lucru: cum de n'au întrebuitat Italienii ce iau făcut frumoasa vilă de pe bulevard, același material, construcția fiind tot de piatră.

Vom căuta să deslegăm această nedumerire.

—x—

La târgul de vite din Anadolchioi, sunt de vânzare 145 berbecuți, proveniți din încrucișarea oilor țigăi cu berbecii aduși anul trecut din Franța.

Avis economilor de vite.

ANUNCIU

Sub-semnatul Farmacist cu onoare aduc la cunoștința onor. mele Clientele, că am transferat,

FARMACIA

LA „MINERVA”

a D-lui KEFALA; în localul

Hotelului Continental str. Carol No. 127

în care local s'a aflat până acum firma G. P. Petheu, asigurând că voi expedia și de aci înainte cu cea mai mare îngrijire, prin care am putut câștiga în scurt timp încrederea onor. orașenilor ai urbei Constanța.

G. KAUFFMES

George Opreșanu

Licențiat în Drept, fost Director al Domeniilor și pădurilor statului
ADVOCAT

pledază procese la toate instanțele, face acte de notariat, împrumuturi la creditele fonciare, sprijinește afaceri la autoritățile administrative.

București, strada Răsurilor 21, lângă strada Romană începând din linia tramvaiului pe strada Teilor.

Clayton & Shuttlewort

BUCURESCI

117.—CALEA DOROBANȚILOR.—117

CRAIOVA

18.—STRADA BUCOVET.—18

MASȘINE AGRICOLE